SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 39.) DINGSDAG DEN 17den MEI. (Ao. 1825.)

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARY, *den 14e. Mei 1825.*

De Heer Chirurgijn en Vroedmeester ANDRIES VAN HASSELAAR, voormalig Officier van gezondheid der tweede klasse bij 's Rijks geneeskundigen dienst in deze Kolonie, is benoemd tot Stads Chirurgijn, in de plaats van den overleden Heer H. VISSER, in leven Officier van gezondheid der tweede klasse bij 's Rijks dienst voormeld, en heeft den Eed tot de functien dier betrekking, heden in handen van Zijne Excellentie den Heer Generaal Majoor en Gouverneur afgelegd.

De Secretaris van het Gouvernement,
J. G. RINGELING.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Februarij 1825.

FRANKRYK.

PARYS *den 28e. Januarij.* Men wacht eerlang het rapport van de commissie der Gedeputeerden wegens de voordragt omtrent de vrijwillige conversie. Men wil, dat dezelve de ministeriele voordragt *gaaf heeft aangenomen;* het geen dan ook weinig verwondering kan baren, daar het van zelf spreekt, dat, indien men de gewezene emigranten schadeloos wil stellen, men geld moet hebben, en men dit geld nergens gereeder kan vinden dan in de beurzen der renteniers.

Het ontwerp op de schadevergoeding zelf heeft meer tegenstand ondervonden. Verscheidene der genen, die het zullen beoordeelen, hebben er het grootst belang bij, en hebben, naar aanleiding dezer omstandigheid, bedenkingen geopperd, omtrent welke men zich onderling heeft willen verstaan, ten einde geene aanleiding te geven tot netelige discussien, die soms konden hebben geleid tot amendementen, door welke de gang der zaak niet zoude zijn bevorderd geworden. — Het gerucht houdt zich staande, dat het ministerie omtrent de grondslagen der verdeeling tamelijk onverschillig blijft, maar niet verstaat, dat de massa meer dan 1000 millioenen schats zal beloopen.

Eergisteren heeft de Kamer zich bezig gehouden met verscheidene petitien, welker aantal en inhoud genoegzaam aantoonen, hoezeer geheel Frankrijk door het ontwerp van schadevergoeding in beweging wordt gebragt. Twee derzelve hebben aanleiding gegeven tot niet onbelangrijke beraadslagingen.

De eerste was van een lid van het legioen van eer, en stond in geene regtstreeksche betrekking tot het bedoeld ontwerp De rekwestrant verzocht eenvoudig zijn achterstallig tractement, en de commissie stelde ook, zonder omwegen, voor, de petitie ter zijde te leggen. De generaal *Foy*, heeft deze gelegenheid waargenomen, om op eene schertzende, maar met minder scherpe wijze aantemerken, dat men, bij het aanregten van het groot gastmaal voor de emigranten, wel eenige kruimelen mogt laten vallen, ten behoeve van ongelukkige soldaten, die hun vaderland lange jaren hadden verdedigd, en ten koste van hun bloed de roem van Frankrijk tot het uiterste der aarde hadden overgebragt. Zijne aanmerking baarde vrij wat gemor, doch werd door geen der leden beantwoord. De president van het ministerie alleen bragt in 't midden, dat de vorderingen der legionarissen in 1820 geregeld waren, en dat dus de onderhavige niet meer te pas kwam; waarmede het voorstel der commissie met eene groote meerderheid werd aangenomen.

De tweede petitie was van een rentenier,

welke begreep, dat, indien 'er schadevergoeding werd gegeven, de renteniers, welke eenmaal getierceerd waren geworden, den voorrang verdienden. De commissie begreep mede, dat deze petitie niet in aanmerking konde worden genomen, doch de heer *Benjamin Constant*, betoogde, dat een staats-bankroet niet minder hatelijk was, dan het verbeurd verklaren van het eigendom van bijzondere personen, en dat, zoo de vergoeding aan de emigranten regtvaardig was, de renteniers, wel verre van dezelve te betalen, 'er in moesten deelen.

Het behoeft geen betoog, dat 's mans redenering weinig bijval heeft gevonden. Het ontbrak dan ook geenzins aan een luid gemor, doch dit belette den spreker niet, om aantemerken, dat men de genen, dien de schadeloosstelling werd toegedacht, een slechten dienst deed, met dezelve te zoeken in de beurs van lieden, welke althans geene mindere aanspraak op vergoeding hadden dan de eerstgenoemde. Hij oordeelde, dat de petitie naar de commissie van onderzoek behoorde te worden verzonden, ten einde dezelve te laten oordeelen, of het niet staatkundig was, de voordragt intetrekken.

Op de aanmerking van den rapporteur, dat de petitie met de onderhavige voordragt niets gemeens had, en dus de commissie niet konde dienen, bragt de heer *Casimir Perrier* in 't midden, dat, daar Z. M. bij zijne aanspraak had gewaagd van de noodzakelijkheid, om de wonden der revolutie te heelen, en zich niet had bepaald tot de verliezen der emigranten, de onderhavige petitie de commissie den weg konde wijzen, om ten minste de schadevergoeding te verdeelen, in stede van een ontwerp aan te nemen, waarbij, onder andere, 12 of 15 geslachten op eens met een kapitaal van 150 millioenen moeten worden overstelpt. — Een en ander heeft echter niet belet, dat eene groote meerderheid de voordragt van de commissie heeft aangenomen.

— De spaansche regering heeft berigten uit Callao van 17 September. Dezelve maken geene melding van de ontruiming van Lima, door de Spanjaarden, even min als van de aankomst der spaansche oorlogschepen *Asia* en *Aquiles*. Zij behelzen het reeds bekend berigt, dat *Laserna* zich met *Cantarac* had vereenigd, om *Bolivar* het hoofd te bieden, doch geene verdere bijzonderheden, omtrent de wederzijdsche positien.

— De ministerielen willen, dat de onderhandelingen met de Nederlanden, wegens de tolregten, slechts zijn opgeschort.

Den 30 Januarij. De heer *Hyde de Neuville*, ambassadeur des Konings bij het hof van Portugal, heeft zijne opwachting gemaakt bij den minister van buitenlandsche zaken, en daarna een bijzonder gehoor gehad bij Z. M.

— Men heeft in vreemde dagbladen gelezen, dat de graaf *de la Bourdonnaye* wilde voorstellen, dat alle de leden van de Kamer der Gedeputeerden, welke een regtstreeksch belang hebben bij de wet op de schadevergoeding, geen deel zouden nemen aan de stemming, ten einde geene regters te zijn in hunne eigene zaak.— Lieden, die den grond van 's mans oppositie tegen de tegenwoordige ministers meenden te kennen, hebben er geen geloof aan geslagen. De graaf heeft dan ook gemeend het gerucht in zijn dagblad te moeten tegenspreken.

— De hertog *de Montmorency* heeft in de Kamer der Pairs rapport uitgebragt wegens de voordragt, bij welke het bestaan van vrouwenkloosters wordt gewettigd, en de baron *de Breteuil*, wegens het ontwerp tegen de *heiligschennis*; — beide de rapporten strekken tot de aanneming der wetten.

Men verneemt, dat de commissie het omtrent het laatstgenoemd ontwerp niet eens is geweest, en dat twee der vijf leden van meening waren, dat men hetzelve behoorde te verwerpen. Men ziet dus met belangstelling de beraadslagingen over dit ontwerp te gemoet. In dezen stand van zaken baart zeker werkje van den heer *le Graverend*, een vermaard regtsgeleerde, omtrent deze aangelegenheid, veel opziens. Deze schrijver betoogt op zeer aannemelijke gronden, dat de voor-

gestelde wettelijke bepaling onnoodig is, en regelregt strijdt met de bestaande grondwet. Hij ducht, dat uit de aanneming van dit ontwerp eene geheele verandering in de regtspleging, door middel van gezworenen, zal moeten voortspruiten, ten ware men mogt goedvinden van de ter dezer zake aangeklaagde personen voor eene regtbank van gedelegeerde regters te regt te stellen, en aan hunnen natuurlijken regter te onttrekken.

Men herinnert zich, dat toen in het verleden jaar van wegen het ministerie eene voordragt is gedaan tegen kerkroof, verscheidene Pairs 'er op hebben aangehouden, om ook in deze voordragt het woord heiligschennis in te lasschen, doch dat de minister van justitie zich alstoen krachtdadig tegen deze inlassching heeft verzet. Welke de redenen zijn, waarom men in eene zaak van zoo hoog gewigt van meening is veranderd, is niet gebleken, doch het ontbreekt niet aan lieden, welke zulks mede op rekening stellen van den steeds meer en meer toenemenden invloed van de zoogenaamde partij der Jesuiten.

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Eerste Exploicteur dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 20e. Mei 1825 ter Kastelenij van het Hof van *Civiele Justitie* bij Executie verkoopen:

Het Huis en Erf staande en gelegen aan *Paramaribo*, aan de *Compagnie* of *Keijzer Straat*, La. A. No. 40, aankomende ABIGAëL DE MIRANDA, Wed. MORDECHAY FERNANDES, tusschen de Erven bekend onder La. A. No. 38 en 41.

Het Huis en Erf aan de *Steenbakkerij Straat*, bekend onder No. 290 La. D., aankomende JOHANNA MARIA HELCUS, tusschen de Erven La. D. No. 289 en 292.

De Huizing en Erve staande en gelegen aan de *Wageweg Straat*, bekend onder La. C. No. 69, uitkomende van achteren aan de *Heeren Straat*, aankomende DAVID DE ARON JESSERUN, belast met Erfpacht.

Het Huis en Erf staande en gelegen aan de *Kauw Knie*, bekend onder La. . . No. . . . aankomende den Boedel VICTORINA.

Paramaribo den 11e. Mei 1825.

Woensdag den 25 Mei dezes jaars, des voormiddags om elf uren, zullen de Heeren JOëL GOMPERTS en ZOON, ten huize van den Wel Ed. Gestr. Heer en Mr. C. F. MIRANDOLLE, in de *Grave Straat*, op publieke Vendue verkoopen, wel onderhoudene Meubilen, als: massive Mahonij houten Stoelen, Canapés, dito Eetens - Thee - Speel - en Wasch Tafels, dito Kabinet, Ladetafels, Chifonniere, Secretaire, Fortopiano, Tafel en Thee Servisen, fraaije Schilderijen, modern Zilver en Pleetegoed, Glaswerk en diverse andere goederen, welke des maandags en dingsdags den 23 en 24 dezer, voor een ieder, van 's morgens negen tot des namiddags ten vier uren ten zijn Ed. huize te bezigtigen zullen zijn.

Paramaribo den 17e. Meij 1825.

Op Donderdag den 26 Mei e. k. zullen JOëL GOMPERTS en ZOON, ten huize van Mevr. de Wed. SPILLENAAR geb. FRIDERICI, de klokke 11 uren op Vendue verkoopen, een partij wel onderhoudene Meubilen, best. schot en hang Lantaarns, Schilderijen, Silver, Pleet en Glaswerk, Ledikant, Matras en verdere Huisraden; gemelde goederen zullen twee dagen voor de verkoopdag voor een ieder te bezigtigen zijn.

De ondergeteekenden in relatie als Testamentaire Executeuren en Boedel redderaren van wijlen den Heer HENDRIK GROOTVELD, inviteren een ieder die regtmatige vorderingen van opgemelden Boedel vermeenen te hebben en welke daaraan mogte verschuldigd zijn, opgave en betaling te doen aan den Heer N. C. WALTHER.

Wijders zal de nalatenschap, bestaande in Mans Klederen, Vee &c., alsmede vier koppen Slaven, met name PRIMO, GELUK, ANNA en CLARYNTJE, op Vrijdag den 20e. Mei aanstaande, bij de Heeren JOëL GOMPERTS en ZOON op Vendue worden verkocht.

Paramaribo den 13e. Meij 1825.

D. MULLER JR. qq.
A. STOFFERS qq.

De ondergetekenden in kwaliteit als bij acte volmacht, de dato 6e. dezer

op hun door Mejuff. J. E. S. ZEEMAN (Testamentair Executrice van den Boedel wijlen den Heer JAN PHILIP ZEEMAN) uitgebragt, en tot het waarnemen der voorsz. Boedel en Nalatenschap gequalificeerd, roepen bij dezen op, alle die genen dewelke eenige vorderingen ten lasten gemelde Boedel mogte hebben, als mede over Borgtogten door den overledenen afgegeven, zulks op en aantegeven, ten Kantore van den eerste ondergetekende.

Paramaribo den 9e. Mei 1825.

J. C. STUGER qq.
J. L. STUGER qq.

Op den 11den dezer is na eene langdurige en kwijnende ziekte overleden, den Wel Edele Heer JOANNIS ARNOLDUS LETTE, in den ouderdom van 44 jaren en 6 maanden, nalatende eene minderjarige dochter oud 10 jaren; — dienende deze tot kennisgeving aan alle zijne vrienden en bekenden.

Paramaribo den 16e. Mei 1825.

C. G. WEYLER.

Onze waarde Broeder en Vriend den Heer L. RELOTIUS, rd ons in den nagt van 14den dezer, na langen gelaboreerd te hebben aan teringachtige ziekten, tot ons r droefheid, in den ouder- van circa acht-en-twintig n, door den dood ontrukt. Geven hiervan volgens gebruikelijke weg kennis aan vrienden en bekenden.

Paramaribo den 16e. Mei 1825.

CHARLOTTA RELOTIUS,
mede uit naam van mijnen Broeders en Zusters.
H. M. BAKKER,
Executeur Testamentair.

A. F. GIGAUD binnen kort uit de Kolonie zullende vertrekken, verzoekt vriendelijk zijne Debiteuren betaling te komen doen, en zijne Crediteuren hun geld te komen ontvangen.

De deelhebbers in het Plan van Negotiatie, gevestigd op de Houtgrond *Rama*, worden mits dezen geïnviteerd, om bij den ondergeteekende te komen ontvangen, de verschenen Interessen op de actens van aandeel, tot den 6den Augustus 1824, als mede kapitaal en interessen van N°. 6 en 7, welke in presentie van getuigen zijn uitgelooten.

Paramaribo den 13e. Mei 1825.

M. N. MONSANTO qq.
S. H. DE MEZA.

Bij Inschrijving te huur, het Huis en Erf, staande en gelegen aan de *Heere Straat*, aankomende de *Portugeesche Israëlitische Gemeente*; geslotene Billetten zullen bij den ondergeteekende tot en met den 27e. dezer aangenomen worden, als wanneer dezelve in tegenwoordigheid van Heeren Commissarissen van financien zullen geopend en de meestbiedende (mits goedgekeurd wordende) worden aangenomen. — De huur-conditien zijn ter visie van een ieder bij
Den Ontvanger der voorschreve Gemeente.

M. NAAR.

W. LECKIE en Co., hebben ontvangen per de *Regent* en andere Scheepen, en bieden te koop aan: Extra London particular Madeira Wijn, Port Wijn, Hibbert's Porter, extra fijne Engelsche en Brabandsche Mans Hoeden, Paarde Haare en andere Matrassen van differente lengtens en breedtens, fijne Schoenen, differente Stukgoederen en Yzerwaren, nog is bij hun te bekomen Vleesch, Spek, Bakkeljaauw, S. F. Blom &c. &c.

Paramaribo den 16e. Mei 1825.

Heden namiddag den 17den, om 4 uren, en Donderdag en 19 dezer, zullen ten huize van de Heeren DUBUS en MORTIER op Vendue werden verkogt, een aanzienlijke partij Winkelwaren, Provisien en Stukgoederen.

Weggeloopen van den ondergetekende een Neger genaamd JACOB, die hem opvangt en te regt bregt, zal het behoorlijke vanggeld genieten.

Een ieder wagt zich voor schaden.

Paramaribo den 14e. Mei 1825.

C. G. WEYLER.

J. VOëMEL vertrekt uit de Kolonie.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.